

Powołanie członka zarządu na kolejne kadencje w sposób dorozumiany

Brak oznaczenia kadencji członka zarządu w umowie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, przy jednoczesnym braku wyraźnego wskazania, iż członek zarządu jest powołany na czas nieoznaczony, prowadzi do przyjęcia domniemania, że zgodnie z art. 202 § 1 kodeksu spółek handlowych, mandat członka zarządu wygasa z dniem odbycia zgromadzenia wspólników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za pierwszy pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu.

W praktyce, w wielu spółkach zapomina się o potrzebie corocznego powoływania w takim przypadku członków zarządu na nową kadencję. Wychodzi się również często z niestusznego założenia, że jednorazowe powołanie członków zarządu świadczy o tym, iż w braku umownych regulacji będą oni pełnić tę funkcję przez czas nieokreślony aż do odwołania. Może to potem powodować możliwość podważania umocowania takich osób do reprezentowania spółki. Ostatnio jednak wyszedł naprzeciw w pewnym stopniu takim sytuacjom Sąd Najwyższy, wypowiadając się w wyroku z dnia 4 marca 2015 roku (IV CSK 340/14), następująco: **"brak dowodu na to, aby istniały w formie pisemnej uchwały o odnowieniu członkom zarządu mandatu na kolejne kadencje (o powołaniu na kolejne kadencje), nie stoi na przeszkodzie ocenie, że byli oni powoływani w formie uchwał podejmowanych per facta concludentia"**.

W opinii Sądu Najwyższego brak podjęcia pisemnych uchwał powołujących członków zarządu na kolejne kadencje, nie oznacza tego, iż nie mogli być oni powołani w formie uchwał podjętych w sposób dorozumiany (*per facta concludentia*). Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że mimo, iż uchwały zgromadzenia wspólników spółki z o.o. powinny mieć formę pisemną, to wymóg formy pisemnej nie stanowi

warunku ich ważności, a jedynie ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa innym uczestnikom obrotu prawnego.

Co więcej, zdaniem Sądu Najwyższego uchwała zgromadzenia wspólników nie wymaga dla swej skuteczności oraz ważności podpisania przez przewodniczącego oraz ogłoszenia. Sąd Najwyższy przyjął, iż uchwała zapada z chwilą jej podjęcia, a nie złożenia podpisu.

W badanym stanie faktycznym Sąd Najwyższy zwrócił szczególną uwagę na fakt, iż regularnie odbywały się zwyczajne zgromadzenia wspólników zatwierdzające sprawozdania finansowe, sprawozdania z działalności zarządu oraz podejmujące uchwały w przedmiocie pokrycia strat lub podziału zysku, a członkowie zarządu cyklicznie otrzymywali absolutorium z wykonania swoich obowiązków. Ponadto, Sąd Najwyższy podkreślił, że spółka cały czas prowadziła działalność i była podmiotem stosunków prawnych. Dodatkowo, w uzasadnieniu Sąd Najwyższy zauważył, że od chwili powołania pierwotnego składu zarządu, jego członkowie niezmiennie pozostawali ujawnieni w Krajowym Rejestrze Sądowym. W ocenie Sądu Najwyższego, powyższe okoliczności jednoznacznie świadczą o dorozumianej woli wspólników pozostawienia

zarządu w składzie pierwotnym i odnawiania mandatu jego członkom.

Orzeczenie Sądu Najwyższego, które może być traktowane jako część szerszego nurtu orzecznictwa mającego na celu zawężenie ryzyka braku umocowania osoby wpisanej do rejestru jako członek zarządu, może zwiększyć bezpieczeństwo obrotu prawnego, i z tego względu należy ocenić go pozytywnie. Niemniej jednak pogląd ten może budzić kontrowersje, np. w zakresie możliwości zaskarżenia uchwał i stwierdzenia ich nieważności. Należy zatem obserwować dalsze orzecznictwo w tym przedmiocie.

Warto ponadto pamiętać o skutkach przyjęcia wykładni zastosowanej przez Sąd Najwyższy w powołanym orzeczeniu, dla oceny dorozumianej uchwały wspólników, wyłączającej domniemanie wygaśnięcia mandatu z dniem odbycia zgromadzenia wspólników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za pierwszy pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu. Oznacza ona bowiem, że należy każdorazowo dokonać wnikliwej analizy konkretnego stanu rzeczywistego oraz okoliczności faktycznych danej sprawy, żeby móc stwierdzić przyjęcie uchwały w sposób dorozumiany. To znaczy, że nie zawsze wykładnia taka będzie panaceum na zaniechania wspólników w tym zakresie.

Kontakt

Agnieszka Janicka
Partner

T: +48 22 627 11 77

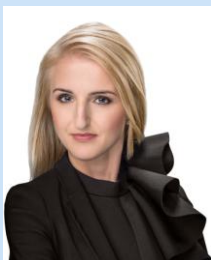
E: Agnieszka.janicka@cliffordchance.com

Tomasz Derda
Counsel

T: +48 22 627 11 77

E: Tomasz.derda@cliffordchance.com

Sylwia Mizera
Junior Associate

T: +48 22 627 11 77

E: Sylwia.mizera@cliffordchance.com

Karolina Łasowska
Junior Associate

T: +48 22 627 11 77

E: Karolina.lasowska@cliffordchance.com

Niniejszy Client Briefing nie omawia wszystkich aspektów przedstawianych zagadnień i nie stanowi porady prawnej ani porady innego rodzaju

www.cliffordchance.com

Norway House, ul. Lwowska 19, 00-660 Warsaw, Poland
© Clifford Chance 2015
Clifford Chance, Janicka, Krużewski, Namiotkiewicz i wspólnicy
spółka komandytowa

Abu Dhabi ■ Amsterdam ■ Bangkok ■ Barcelona ■ Beijing ■ Brussels ■ Bucharest ■ Casablanca ■ Doha ■ Dubai ■ Düsseldorf ■ Frankfurt ■ Hong Kong ■ Istanbul ■ Jakarta* ■ Kyiv ■ London ■ Luxembourg ■ Madrid ■ Milan ■ Moscow ■ Munich ■ New York ■ Paris ■ Perth ■ Prague ■ Riyadh ■ Rome ■ São Paulo ■ Seoul ■ Shanghai ■ Singapore ■ Sydney ■ Tokyo ■ Warsaw ■ Washington, D.C.

*Linda Widyati & Partners in association with Clifford Chance.